

21.1.2015

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi**ASIA SOTE yrittäjyyden, kilpailupolitiikan ja julkisten hankintojen näkökulmasta; HE 324/2014 vp****Yleistä sote-järjestämislaista**

Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) mielestä sosiaali- ja terveyspalvelurakennemuutoksen keskeisenä tavoitteena on oltava tuottavuuden parantaminen. Vain tuottavuutta parantamalla voidaan luoda edellytyksiä sote-palveluiden paremmalle saatavuudelle. LPY:n mielestä sote-alan tuottavuutta voidaan parantaa lisäämällä tuottajien välistä aitoa kilpailua ja asiakkaiden valinnanvapautta palvelujärjestelmässä.

LPY:n mielestä esityksen mukaisella sote-järjestämislailla ei saavuteta palvelurakennemuutokselle asetettua keskeistä tavoitetta. Järjestämislaki ei sisällä riittävästi elementtejä, joiden myötä alan toimintaympäristö muuttuisi tuottajien välistä kilpailua ja asiakkaiden valinnanvapautta hyödyntävään suuntaan.

Yrittäjyys

Sote-järjestämislaki vaikuttaa alan yritysten toimintaedellytyksiin. Lakiesitys ei kannusta perustettavia kuntayhtymiä hyödyntämään ulkopuolisia palveluntuottajia. Lakiesityksessä ei ole eriytetty julkisen sektorin järjestämisvastuuta ja viranomaistehtäviä palvelutuotannosta. Tuottamisvastuualueille jää järjestämisvastuuseen liittyviä tehtäviä ja niistä tulee siten monopoliasemassa olevia semijärjestäjiä. Esityksen mukaisilla sote-alueilla ei ole kuin yksi tuottajataho per alue, jolta palvelut hankitaan sopimusperusteisesti. Sote-järjestämislain myötä muodostuva palvelurakenne ei ole omiaan luomaan edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan hyödyntämiselle.

LPY esittää, että järjestämissopimuksella veloitetaan tuottamisvastuulliset tahot laskemaan ja ilmoittamaan omat tuotantokustannuksensa palveluittain. Tämä edellyttää sote-palveluiden tuotteistamista ja palvelutuotantoon sisältyvien kustannusten vertailukelpoista laskemista.

Kilpailukyky

Sote-järjestämislaista puuttuvat kannusteet tuottajien välisen kilpailun lisäämiseen. Tuotantovastuussa olevilla kuntayhtymillä on toki mahdollisuus ostaa palveluja yksityiseltä sektorilta. Todennäköistä on, että monopoliasemassa olevat tuotantovastuualueet hyödyntävät yksityisen sektorin toimijoiden tarjontaa vain ns. äärimmäisessä hädässä tai viimeisenä vaihtoehtona.

21.1.2015

Yrittäjien ja yritysten epävarmuus tulevaisuudesta on jo nyt johtanut siihen, että yrityksiä myydään vielä, kun on mitä myydä. Suunniteltu sote-järjestämislaki on entisestään lisännyt yrittäjien epävarmuutta ja vauhdittanut keskittymiskehitystä myös yksityisellä sektorilla.

LPY esittää, että lakiin lisätään tuottamisvastuualueille velvollisuus aina hyödyntää tehokkaimpia tapoja palvelutuotannossa ja sen järjestämisessä.

Julkiset hankinnat

Sote-järjestämislaista riippumatta tuottamisvastuulliset kuntayhtymät hankkivat jatkossakin osan järjestämisvastuullaan olevista palveluista oman organisaationsa ulkopuolelta. Hankintoja toteutettaessa ne on kilpailutettava avoimesti ja hankintalakia noudattaen. Voimassa oleva hankintalaki mahdollistaa osatarjousten hyväksymisen ja hankintojen toteuttamisen pienemmissä erissä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista.

LPY esittää, että lakiin tai sen perusteluihin lisätään tuottamisvastuualueille seuraava velvoite: Hankintoja tehdessään tuottamisvastuualueen tulee kantaa vastuunsa markkinoiden toimivuudesta myös tulevaisuudessa. Toteutettava hankintapolitiikka ei saa tukea markkinoiden keskittymistä. Palvelusetelijärjestelmien hyödyntäminen on yksi keino monipuolistaa tuotantorakennetta ja samalla edistää asiakkaiden valinnanmahdollisuuksia.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
puh. 040 518 5799
ismo.partanen@lpy.fi